

Valkretsberedningen

Valkretsindelning vid val till regionfullmäktige 2022

Regionledningskontorets förslag till beslut

Valkretsberedningen beslutar följande.

1. Remiss till kommunerna i Stockholms län om förslag till valkretsindelning vid val till regionfullmäktige 2022 godkänns.
2. Regiondirektören uppdras att senast den 31 augusti 2021 återkomma med slutligt förslag till valkretsindelning av regionen vid val till regionfullmäktige 2022.

Sammanfattning

Indelningen i valkretsar inför valet 2022 måste beslutas av regionfullmäktige senast den 31 oktober 2021. Kommunerna i regionen ska inför beslutet ha fått tillfälle att yttra sig över förslaget till valkretsindelning. Beslutet ska för att gälla även fastställas av länsstyrelsen. Enligt länsstyrelsen måste regionfullmäktige fatta ett nytt beslut om valkretsindelning inför valet 2022, även om inga ändringar skulle önskas jämfört med indelningen i valet 2018.

Regionledningskontoret ser ingen anledning att förändra den sedan länge gällande indelningen av regionen i tolv valkretsar. Valkretsberedningen föreslås därför besluta om att till kommunerna i länet remittera förslag om att regionen vid val till regionfullmäktige 2022 ska indelas i tolv valkretsar. Valkretsberedningen föreslås även uppdra åt regiondirektören att senast den 31 augusti 2021 återkomma med slutligt förslag till valkretsindelning av regionen vid val till regionfullmäktige 2022.

Bakgrund

För val till riksdagen, regionfullmäktige och kommunfullmäktige ska det enligt vallagen (2005:837) finnas geografiskt avgränsade områden för vilka det ska väljas ledamöter till den beslutande församling valet gäller

(valkretsar). En region är en enda valkrets vid val till regionfullmäktige, om inte fullmäktige beslutar att dela in regionen i två eller flera valkretsar. Indelningen i valkretsar ska, sedan kommunerna inom regionen har fått tillfälle att yttra sig, beslutas av regionfullmäktige senast den 31 oktober året före det valår då den nya indelningen ska gälla för första gången. För att gälla ska beslutet vara fastställt av länsstyrelsen. Enligt länsstyrelsen måste regionfullmäktige fatta ett nytt beslut om valkretsindelning inför valet 2022, även om inga ändringar skulle önskas jämfört med indelningen i valet 2018.

Vallagen innehåller även bestämmelser om valkretsarnas utformning. Utgångspunkt är att en valkrets ska omfatta en eller flera kommuner. En valkrets bör utformas så att den kan beräknas få minst åtta fasta valkretsmandat. Den bör ha en sammanhängande gränslinje. En del av en kommun får bilda en valkrets tillsammans med en annan kommun, en del av en annan kommun eller delar av andra kommuner, om valkretsen annars inte kan beräknas få minst åtta fasta valkretsmandat. En kommun får också delas in i två eller flera valkretsar, om man på så sätt kan uppnå en lämpligare valkretsindelning. Om en kommun delas in i två eller flera valkretsar för val till regionfullmäktige och om kommunen är indelad i valkretsar för val till kommunfullmäktige, ska gränsen för en valkrets för val till regionfullmäktige sammanfalla med gränsen för en valkrets för val till kommunfullmäktige.

Vallagen föreskriver att mandaten i regionfullmäktige i en region som är indelad i valkretsar består av fasta valkretsmandat och utjämningsmandat. Nio tiondelar av mandaten är fasta valkretsmandat. Om talet blir brutet när antalet fasta valkretsmandat beräknas, ska det rundas av till närmaste lägre hela tal. Återstående mandat är utjämningsmandat. Av de 149 mandaten i Region Stockholms regionfullmäktige är alltså 134 mandat fasta valkretsmandat och 15 utjämningsmandat.

Om en region är indelad i valkretsar ska, enligt vallagen, länsstyrelsen senast den 30 april det år då ordinarie val ska hållas besluta hur många fasta valkretsmandat som varje valkrets ska ha. Det ska göras på följande sätt. Antalet personer som har rösträtt i regionen delas med antalet fasta valkretsmandat och därefter delas antalet personer som har rösträtt i varje valkrets med det tal som blir resultatet av den beräkningen. Varje gång som antalet som har rösträtt i en valkrets är jämnt delbart med detta tal får den valkretsen ett mandat. Om inte alla fasta valkretsmandat kan fördelas på detta sätt, får valkretsarna de återstående mandaten i tur och ordning efter de överskott som uppstår vid beräkningen. När överskottstalen är lika stora

i två eller flera valkretsar, ska lotten avgöra vilken valkrets som ska få mandatet.

Inför valet 2018 beslutade dåvarande landstingsfullmäktige den 17 oktober 2017 (LS 2016-0589) att fastställa landstingskommunens indelning i tolv valkretsar:

1. Stockholm 1 (Södermalm-Enskede)
2. Stockholm 2 (Bromma-Kungsholmen)
3. Stockholm 3 (Norrmalm-Östermalm)
4. Stockholm 4 (Östra Söderort)
5. Stockholm 5 (Västra Söderort)
6. Stockholm 6 (Yttre Västerort)
7. Sydväst (Botkyrka, Salem, Södertälje, Nykvarn)
8. Sydost (Haninge, Huddinge, Nynäshamn)
9. Ost (Lidingö, Nacka, Tyresö, Värmdö)
10. Nordost (Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Österåker)
11. Nord (Sollentuna, Solna, Sundbyberg)
12. Nordväst (Ekerö, Järfälla, Sigtuna, Upplands-Bro, Upplands Väsby)

Dåvarande landstingsfullmäktige beslutade i samma ärende 2017 att inför valkretsindelningen 2022 föreslå landstingsstyrelsen att göra en översyn av den geografiska indelningen av valkretsar.

I reglemente för regionstyrelsen (senast reviderat i RS 2020-0856) anges att styrelsen inför allmänna val ska tillsätta en valkretsberedning. Regionstyrelsens valkretsberedning ansvarar, enligt instruktion för regionstyrelsens utskott och beredningar (RS 2019-1099), för att föreslå om Region Stockholm i val till fullmäktige ska vara en valkrets eller indelas i av beredningen föreslagna valkretsar.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Regionledningskontoret ser ingen anledning att förändra den sedan länge gällande indelningen av regionen i tolv valkretsar. Stockholms stad planerar exempelvis inte att ändra sin indelning i sex valkretsar vid val till kommunfullmäktige.

Utifrån information från Valmyndigheten om antal röstberättigade per den 1 mars 2021 skulle en indelning i tolv valkretsar ge fördelningen nedan av fasta mandat. Länsstyrelsen beslutar senast den 30 april 2022 om slutlig fördelning av hur många fasta valkretsmandat som varje valkrets ska ha.

Valkrets	Röst-berättigade 2021	Fasta mandat 2021	Fasta mandat 2018	Fasta mandat 2014	Fasta mand at 2010
Stockholm 1	139 310	10	11	11	11
Stockholm 2	122 224	9	9	9	9
Stockholm 3	128 640	9	9	10	10
Stockholm 4	123 808	9	9	9	9
Stockholm 5	120 623	9	9	9	9
Stockholm 6	118 920	9	9	9	9
Sydväst	165 393	12	12	12	12
Sydost	175 307	13	13	13	13
Ost	185 949	14	13	13	14
Nordost	199 815	15	15	15	15
Nord	158 772	12	12	11	11
Nordväst	175 744	13	13	13	12
Summa	1 814 505	134	134	134	134

Valkretsberedningen föreslås besluta att till kommunerna i länet remittera förslag om att regionen vid val till regionfullmäktige 2022 ska indelas i tolv valkretsar. Valkretsberedningen föreslås även uppdra åt regiondirektören att senast den 31 augusti 2021 återkomma med slutligt förslag till valkretsindelning av regionen vid val till regionfullmäktige 2022.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm som inte kan hanteras inom beslutade ramar.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Rickard Sundbom
Administrativ direktör

Beslutsunderlag

1. Remiss till kommunerna i Stockholms län om förslag till valkretsindelning vid val till regionfullmäktige 2022

Beslutsexpediering

1. Kommunerna i Stockholms län

Godkänd av Carina Lundberg Udelepp, 2021-05-04